

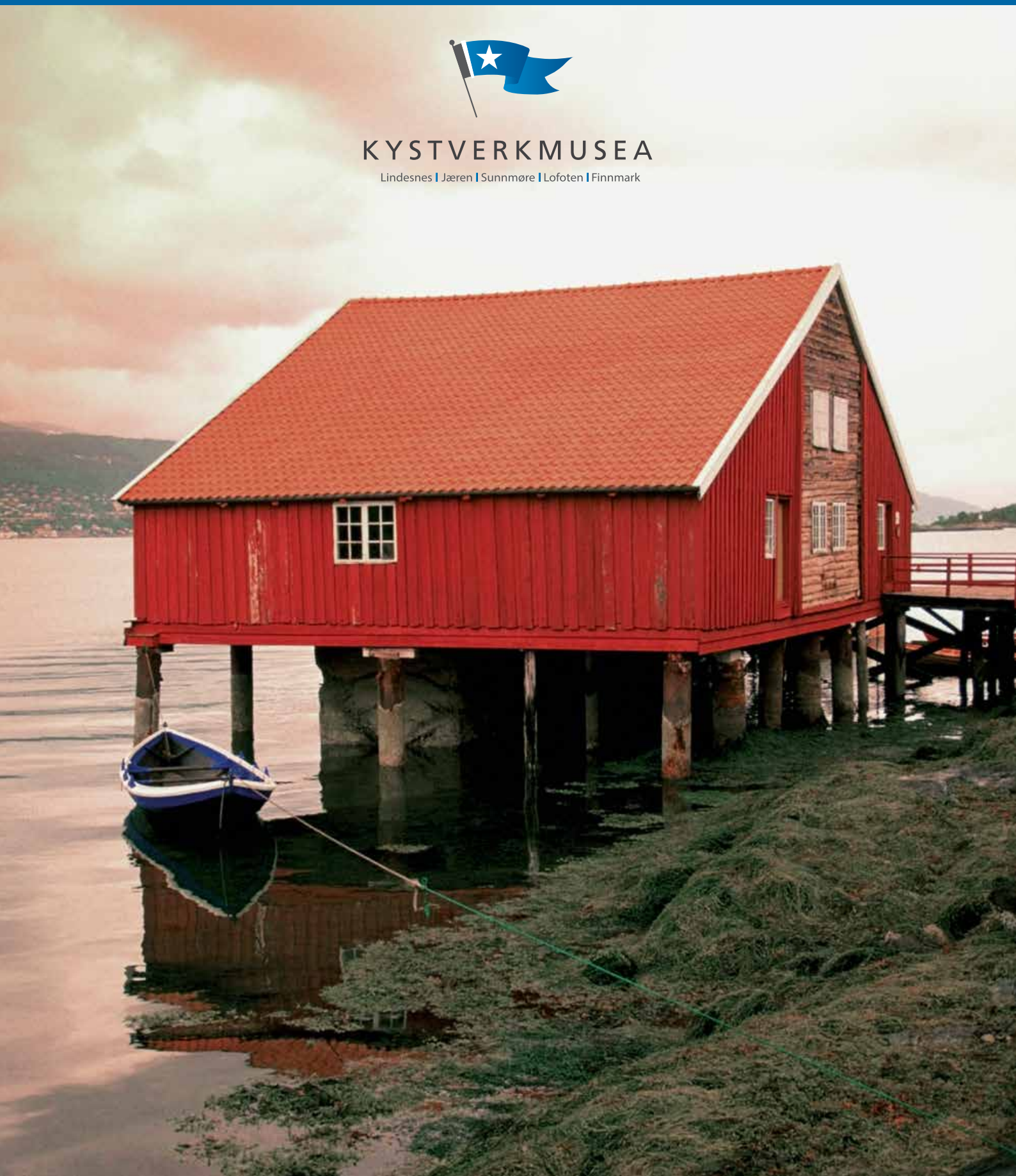
KYSTVERKMUSEA

Årsrapport 2017

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark

Innhold

Visjon	3
Hvem og hva er Kystverkmusea?	4
Generelt om Kystverkmusea	5
Intern arbeidsdeling i Kystverkmusea	6
Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner	8
Internasjonalt samarbeid	9
Ny hjemmeside	10
Fordeling av frie prosjektmidler 2017	11
Besøk	11
Museumsskipet MS Gamle Oksøy	12
Forvaltning	14
Forskning og dokumentasjon	16
Formidling	18
Fornyning	22
Forankring	24
Årshjul 2017	28

Visjon

Kystverkmusea skal fylle en aktiv dialogrolle i forhold til samfunn og samtid.

Kystverkmusea skal være en aktiv og attraktiv samarbeidspartner for etaten.

Kystverkmusea skal framstå som et veldrevet museumsnettverk med høy produktivitet og faglig tyngde.

Hvem og hva er Kystverkmusea?

Kystverkmusea er navnet på Kystverkets etatsmuseum, som ble etablert i 2008. Opprettelsen av Kystverkmusea er basert på et faglig, økonomisk og organisatorisk samarbeid mellom Kystverket som statlig fagdirektorat og fem selvstendige museumsinstitusjoner:

- Lindesnes fyrmuseum
- Jærmuseet
- Stiftinga Sunnmøre museum
- Museum Nord
- Museene for Kystkultur og Gjenreisning i Finnmark (Fra og med 1. januar 2016)

De fem museene skal til sammen fylle de nasjonale og regionale funksjonene knyttet til rollen som Kystverkets etatsmuseum.

De fem institusjonene danner således et nasjonalt, museumsfaglig nettverk, som skal ha hele landet og hele Kystverkets virkefelt som arbeidsområde, dvs. hele den maritime infrastrukturen i form av:

- Fyr- og merketjenesten
- Havner og farleder
- Lostjenesten
- Moderne trafikkovervåking
- Miljø- og sikkerhetsberedskap

Kystverkmuseas rolle som etatsmuseum er basert på et samarbeid mellom fem selvstendige institusjoner. Likevel skal en tilstrebe en størst mulig samordning av aktivitetene, både ved å utarbeide felles strategi- og plandokumenter, og gjennom de tilskudds- og ytelsesavtaler som hvert år inngås mellom de enkelte museene og Kystverket.

Generelt om Kystverkmusea

Kystverkets etatsmuseum blir ti år i 2018. Det har vært ti år med mye utdrettet virksomhet og flere store prosjekt. Vi kan blant annet nevne:

- toktet med MS Gamle Oksøy i kulturminneåret 2009,
- www.kystreise.no
- utstillingsprosjekt ved flere av avdelingene
- prosjektet "Formidling på fredete fyrstasjoner"
- fire utgivelser i serien Kystens veivisere
- toktet med MS Gamle Oksøy i 2017 langs hele Norges kyst med skilt til 34 fyrstasjoner.

Intern arbeidsdeling i Kystverkmusea

Etatsmuseet skal ha hele landet og hele etatens virkefelt som arbeidsområde. For å oppnå dette har en valgt en delvis geografisk og delvis tematisk ansvarsfordeling mellom de fem "avdelingene". I denne forbindelse har en også tilstrebet et mest mulig hensiktsmessig forhold mellom de enkelte museene og Kystverkets respektive regionkontor.

Lindesnes Fyrmuseum

LINDESNES FYR

Lindesnes fyrmuseum er organisert som en stiftelse. Den har, ved siden av museumsvirksomheten, som målsetting å bevare den fredede fyrstasjonen på Lindesnes og legge forholdene til rette for de mange besøkende i området. Stiftelsen er et selvstendig museum, som ikke mottar driftstilskudd fra Kulturdepartementet og derved heller ikke har vært organisatorisk berørt av den nasjonale museumsreformen.

Lindesnes fyrmuseum skal fungere som koordinerende ledd i Kystverkmusea, og ha hovedansvaret for kontakten med fagetaten. Som koordinerende ledd skal museet ivareta helhetsperspektivet i Kystverkmuseas virksomhet og ivareta forholdet til andre nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere.

Lindesnes fyrmuseum skal også ha et spesielt ansvar for vern og alternativ bruk av etatens kulturminner i samarbeid med kompetansesenteret for eiendom og kultur i Kystverket Sørøst.

Jærmuseet

Stiftinga Jærmuseet er regionmuseum for kommunene Randaberg, Sola, Sandnes, Gjesdal, Klepp, Time og Hå, samt regionalt vitensenter for Sør-Vestlandet.

Jærmuseet er en vitenskapelig institusjon som skal dokumentere Jærregionens historie gjennom innsamling, bevaring, forskning og formidling. Museet skal fremme interessen for kunnskap, utdanning, forskning og kompetansebygging i regionen og særlig stimulere barn og unges interesse for teknologi og naturvitenskap, utforskertrang og samfunnsengasjement.

Tungenes fyr representerer Jærmuseet i Kystverkmusea. Tungenes fyr har i etatsmuseet et spesielt ansvar for forskning, dokumentasjon, formidling og bevaring av Kystverkets los- og trafikkentralhistorie. I tillegg har Jærmuseet avdelingen Varden sjøredningsmuseum som formidler historien om sjøredningstjenesten i Rogaland.

Stiftinga Sunnmøre Museum

Stiftinga Sunnmøre Museum (SSM) er et konsolidert museum bestående av 12 avdelinger. SM dokumenterer og forsker på materielle og immaterielle minner som særpreger Sunnmøre.

I Stiftinga Sunnmøre Museum har Dalsfjord Fyrmuseum det daglige ansvaret for Kystverkmuseas arbeid. Dalsfjord Fyrmuseum har et eget museumsbygg og utstilling om Fyr- og merkevesenet. Dalsfjord Fyrmuseum en omfattende gjenstandssamling fra Fyr- og merkevesenet.

Andre avdelinger med fokus på kystkultur er Herøy Kystmuseum (kystkultur, fartøy, Flåværelia), Godøy kystmuseum (loshistorie), Aalesund Museum (fiske) og Stiftinga Sunnmøre Museum Borgund-gavlen (fiske, fartøy og middelalderhavn).

Blant de konsoliderte musea i fylket har Stiftinga Sunnmøre Museum et særlig fokus på formidling. I Kystverkmusea har Stiftinga Sunnmøre Museum fokus på dokumentasjon av Fyr- og merkevesenet.

Museum Nord

Museum Nord er en konsolidert museumsenhet som strekker seg over de geografiske regionene Vesterålen, Lofoten, Ofoten og deler av Sør-Salten. Museet har 21 besøkssteder for publikum. Museum Nord har 53 fast ansatte.

Museum Nord er organisert som en stiftelse og har som målsetting å drive innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling av kultur- og naturhistorie, og samtidig være et kompetansesenter for museal virksomhet i sitt område.

Museum Nords funksjon som etatsmuseum for Kystverket er primært lagt til avdelingene Lofotmuseet, Andenes museum og Hurtigrutemuseet. I etatsmuseet har Museum Nord et museumsfaglig ansvar for Kystverkets virksomhet knyttet til fiskerihavner.

Museene for kystkultur og gjenreisning (MKGF)

MKGF er en konsolidert museumsenhet med virksomhet i kommunene Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Lebesby, Gamvik og Berlevåg. Administrasjonen er plassert i Honningsvåg. Finansieringen er delt mellom vertskommuner, fylkeskommune og departement.

Enheten arbeider overgripende med fiskerihistorie og kystkultur i Norges nordligste region. Utviklingen etter brenningen av Finnmark i 1944 vies særlig oppmerksomhet. Den etniske dimensjonen og endringene i fiskerienes forvaltning og teknologi er andre sentrale perspektiver.

MKGF er formelt med i Kystverkmusea fra og med 01.01.2016. Avdelingene i Gamvik og Berlevåg har et godt samarbeid med Kystverket om deres anlegg (hhv. Slettnes fyr og Berlevåg havn) og vil representere selskapet i Kystverkmusea.

Samarbeid med andre organisasjoner/institusjoner

Som Kystverkets etatsmuseum deltar Kystverkmusea i det tverretatlige samarbeidet knyttet til "Felles handlingsplan for Kystkultur"

Kystverkmusea deltar i et nasjonalt samarbeid mellom de maritime museumsnettverkene: Sjøfartsnettverket og nettverket for kystmuseer. Representanter fra museene deltar på nettverkssamlingene og i desember var Tungenes fyr vertskap for samlingen til Kystmuse-netteverket.

På nasjonalt nivå har Kystverkmusea gjennom en årrekke hatt et nært samarbeid med de frivillige organisasjonene som er engasjert i arbeidet med bevaring og alternativ bruk av fyr. Disse organisasjonene er: Norsk Fyrhistorisk Forening, Forbundet KYSTEN, Den Norske Turistforening og Friluftsrådernes landsforbund. Med jevne mellomrom avholder Kystverket kontaktmøter med organisasjonene og andre leietakere. Kystverkmusea deltar også på disse samlingene. I tillegg er det en varierende grad av samarbeid mellom de enkelte Kystverkmusea og de lokale aktørene på fyrene i de enkelte regioner.

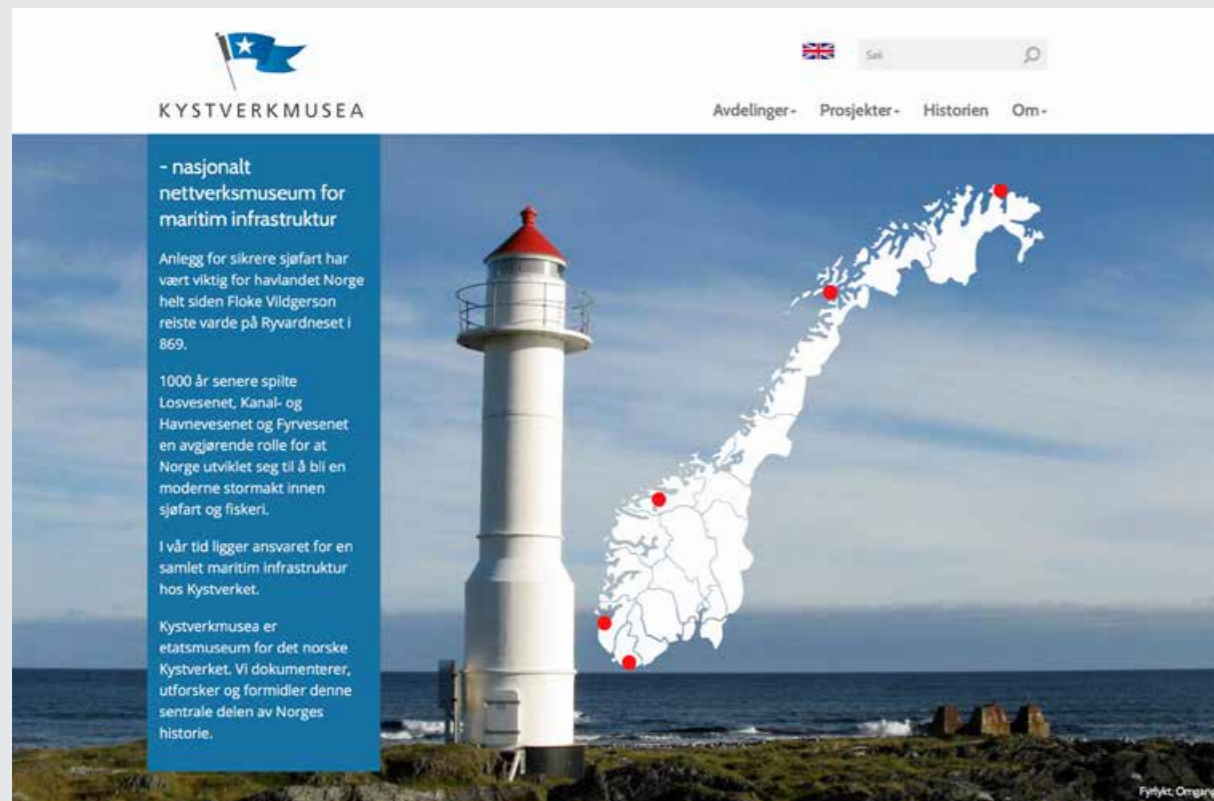
Internasjonalt samarbeid

Hvert enkelt fyr er et ledd i et verdensomspennende nettverk av navigasjonshjelpemidler.

Fyrene er således en del av verdensarven som krever samarbeid over landegrensene for å ivaretas. Utfordringene knyttet til teknologisk utvikling, automatisering og avbemanning er i hovedsak de samme over hele verden, og Norge kan ha mye å tjene på å utveksle erfaringer med andre land. Samtidig er det behov for et internasjonalt formidlingsamarbeid som nettopp retter fokus på fyrene som global kulturarv og internasjonale kulturminner.

Kystverkmusea har tidligere, ved Lindesnes Fyrmuseum, deltatt i IALAs EEP-komité, i arbeidsgruppen for historiske fyr og bevaring av fyr som kulturminner. Som en følge av dette arbeidet har en knyttet kontakter til et omfattende internasjonalt nettverk innen offentlig administrasjon, fyrmuseer og frivillige organisasjoner.

Kystverkmusea har også deltatt i planleggingen og gjennomføringen av flere internasjonale seminar om fyrhistorie og bevaring av fyr som kulturminner. I tillegg er det stor interesse fra flere hold for å utvikle nettstedet www.Coastlight.net til en internasjonal tjeneste for formidling av fyrhistorie.

Ny hjemmeside

Utviklingen av ny hjemmeside skjedde i samarbeid med Kjøllefjordbaserte OpenConcept og ble ledet av Torstein Johnsrud. Leverandør har foruten teknisk kompetanse og bransjekunnskap vært løsningsorientert og har hatt kort responstid på henvendelser. Fagrådet har bidratt med innspill underveis, og med tekster og bilder om sine regioner og anlegg. Samtlige har tilegnet seg publiseringsverktøyet uten større problemer. Som planlagt ble nettstedet publisert 15.06. Det er senere utvidet med side for publisering av egenprodusert fagstoff.

Hovedmålet med hjemmesiden er å gi nettverksmuseet et stabilt og ryddig hjem på internett som formidler hva og hvorfor Kystverkmusea er, hvordan vi er organisert og om fellesprosjekter og annet faglig arbeid. Markedsføring av besøksmål, arrangementer o.l foregår primært på andre plattformer.

Besøk

Siden er foreløpig lite besøkt – ca 1 000 er registrert siden publisering. Det var høyere aktivitet i sommer i forbindelse med toktet. Trafikkøkning kan forventes i forbindelse med andre større prosjekter som havn og los, når vi kan henvise til siden i presse- og annet informasjonsarbeid.

Økonomi

Samlede kostnader for utvikling, implementering og drift seks måneder i 2017 ble kr 54 955,- eks. mva. Driftskostnaden (serverleie) utgjør kr 100,- pr. mnd. – altså kr 600,- av dette beløpet. Kostnadene havnet dermed nær overslaget på kr 50 000,- som ble presentert på møtet i Lofoten i juni 2017. Vi mener å ha fått en meget rimelig løsning som tilfredsstiller KVMS behov. For kostnadsspesifikasjoner fra leverandør, kontakt Anne eller Torstein.

Fordeling av frie prosjektmidler 2017

Etter innstilling fra direktørene i Kystverkmusea, vedtok styret ved Lindesnes fyrmuseum følgende fordeling av Kystverkmuseas prosjektmidler for 2017:

Tiltak	Sum
Tokt med MS Gamle Oksøy 2017	500 000,-
Fyrhistorisk seminar	30 000,-
DAM og serverløsning	150 000,-
WEB side – utvikling og drift	50 000,-
MKGF: Havneutstilling i Berlevåg	150 000,-
Museum Nord: utstilling på Andenes fyr	150 000,-
Sunnmøre: katalog til "Vel i hamn"	150 000,-
Lindesnes: Råmine-utstilling "Gjenbruksfyr"	70 000,-
Sum fordelt:	1 250 000,-

Besøk

Det samlede registrerte besøkstallet for Kystverkmusea sine avdelinger i 2017 var :

Museum	Antall
Lindesnes	67 000
Museum Nord	19 725
Tungenes fyr	24 309
Slettnes fyr/Berlevåg havnemuseum	6 370
Dalsfjord Fyrmuseum/Fiskerimuseet	8 324
Samlet besøkstall Kystverkmusea	125 728

Kystverkmusea er blant de 30 mest besøkte museene i Norge!

Museumsskipet MS Gamle Okseøy

Kystverkmuseas museumsskip MS Gamle Okseøy har hatt et aktivt år. Fartøyet har vært på flere tokt og hun har vært i Danmark på 5 årsklassing. Den daglige driften av fartøyet ledes og organiseres av Odd Nordahl-Hansen. Fartøyet er helt avhengig av sin venneforening for å klare vedlikehold i havn og bemanning på tokt. I 2017 utførte venneforeningen 5 200 dugnadstimer om bord!

I mars var fartøyet på filmtokt til alle uthavnene fra Kirkehavn i vest til Lyngør i øst. Oppdragsgiver var Aust- og Vest Agder fylkeskommune.

Årets store tokt gikk fra Bredalsholmen og hele Norskekysten opp til Kirkenes og tilbake. Dette var for å fullføre formidlingsprosjektet med å plassere informasjonsskilt på alle de fredete fyrstasjonene i Kystverkets eie. Her fikk skipet vist sitt fulle potensiale som fyrforsyningsskip, og toktet ble gjennomført helt og holdent i henhold til plan og under budsjett.

På toktet var båten innom 20 havner og 39 fyr. var vi også innom forbundet KYSTENS landsstevne i Kristiansund, kulturdugnad i Gamvik, Lamholmfestival i Svolvær, Sildajazzen i Haugesund og Skalldyrfestivalen i Mandal, før vi endte opp i Arendal med Arendalsuka.

Under Arendalsuka var fartøyet hotell for kystdirektøren, Norges museumsforbund med gjester og representanter fra museer i Aust- og Vest Agder. I tillegg var vi vertskap for tre arrangement om bord.

Fra Arendal seilte båten til Thyborøn i Danmark og noen hektiske dager med slippsetting og gjennomføring av 5-årsklassing.

Vel tilbake i Kristiansand gikk skipet til Bragdøya som hotell for den årlige Visefestivalen før årets siste tur i begynnelsen av oktober. Da ble de aller siste skiltene plassert ut på fredete fyrstasjoner i Kystverkets region Sørøst.

FORVALTNING

Felles tiltak

Registrering og digitalisering

I Digitaltmuseum.no har Kystverkmusea 3816 publiseringer, derav 3470 fotografier og 346 gjenstander. Publiseringene i Digitaltmuseum.no har sitt utgangspunkt i ferdig registrerte objekt i Primus databasen. I Kystverkmuseas egen digitale foto- og filmarkiv (DAM) er det i 2017 lagt inn 229 nye registreringer. Blant registreringene er 25 filmer som er publisert på www.kystreise.no I tillegg er 9 av filmene oversatt til engelsk tekst og publisert på www.coastlight.net.

Bidrag til landsverneplan og forvaltningsplaner

Fagrådet bidrar til oppfølging av Kystverkets landsverneplan. Flesteparten av objektene i landsverneplanen er fyrstasjoner. I tillegg har Kystverket oppført 21 andre fredete anlegg i planen. På et møte mellom fagrådet og Kystverket den 16. november 2017 ble det bestemt at Kystverkmusea skulle ta ansvar for å sette opp skilt ved disse anleggene, i første omgang skal enkelte fiskerihavner og en loshytte prioriteres. Mer om dette under formidling. Innen 2019 skal Kystverket, i samarbeid med Kystverkmusea, utarbeide forvaltningsplaner for de 21 fredete objektene.

Fagrådet bidro i 2017 med historiske tekster til forvaltningsplanene for følgende fyrstasjoner: Ulla, Høgsteinen, Grasøyane og Hellisøy. Svenner, Stavensodden, Homborsund, Strømtangen (Kragerø) og Lista.

Fra og med høsten 2017 leverer Fagrådet tekster om "Månedens fyr" til Kystverket.

Tiltak Lindesnes

- Ny kafédisk i Fjellhallen
- Overhaling av klimaanlegget Fjellhallen
- Tårnsokkel er sand-/isblåst og skal males i 2018
- Fyrvokternes leilighet er frisket opp

Tiltak Tungenes fyr

- Vinduene i fyrtårnet ble byttet ut
- Fyrhagen ble ryddet, og det ble plantet blomster og nyttevekster som har vært i fyrhagen tidligere.
- Utendørsheisen til kafébygget ble fjernet, og bygging av rullestolrampe ble påbegynt
- Gjenstandslager fra kjeller på Harestad skole ble flyttet til lagerbygning på Tungenes.
- Et vrak funnet på Orre ble lagret i et av Jærmuseet museums-lager.

Tiltak Stiftinga Sunnmøre Museum

- Gjenstandene fra Fyrvesenets Oplag, Nørve har blitt lagret i Borgundgavlen, Stiftinga Sunnmøre Museum
- Organisering av frakt av hjelpemotor til Gamle Oksøy
- Nytt gulv og dør til stakelager i Dalsfjord.

Tiltak Museum Nord

- Væreierboligen på museet ble malt.
- Nye magasiner for Museum Nords arkiv- og gjenstandssamlinger er under planlegging på Fiskeindustrimuseet på Melbu og som del av det nye SKREI senteret i Kabelvåg.

Tiltak MKGF

- Restaurering og tilbakeføring av vinduer og dører på Slettnes fyr videreført i april- mai.
- Kystverket har utbedret forvitret betong på tunet på Slettnes og reparert ødelagte takbeslag. Nytt brønnhus er under produksjon ved Gamvik Museum.
- Brøytebilen brøyter bort skiltene i kulturminneløypa "Moloutbyggingen" i Berlevåg. Dette har medført en del ekstraarbeid.

FORSKNING OG DOKUMENTASJON

Felles tiltak

Kompetanseheving

Tre av fagrådets medlemmer har siden 2016 gjennomført studiene MUSE620 og MUSE621 på Universitetet i Bergen. Studiene har gitt en god innføring i både historiefaglig forskning og artikkelskriving. Som et resultat av kursdeltakelsen har foreløpig en artikkel blitt publisert, se nedenfor.

Fagrådet har bidratt med vurdering av hverandres historiefaglige artikler. Dette har vært til stor hjelp i skriveprosessen.

Tiltak Lindesnes

- Artikkel om støpejernstårn
- Arbeid med havne- og sjøredningshistorie
- INSITE – undersøkelse av besøksmønster hos gjester ved hjelp av digitale “beacons” og mobiltelefoners bluetooth-funksjon.

Tiltak Tungenes fyr

- Det ble gjennomført tre intervjuer i 2017 om fyr- og loshistorie.
- Losintervjuene er en del av kildegrunnet for den historiefaglige artikkelen om losstasjonen på Kvitsøy. Artikkelen ble sendt inn til tidsskriftet Heimen før jul.

Tiltak Stiftinga Sunnmøre Museum

- Kildearbeid og utarbeidelse av prosjektbeskrivelse om Ringvesenet. Skal danne bakgrunn for vitenskapelig artikkel om tema.
- Kildearbeid til losutstillingen “Vel i havn”
- Film “Losbåtføreren” basert på intervju med losbåtfører.
- Registreringer av kulturminner i forbindelse med Kystreise.no

Tiltak Museum Nord

- Kildearbeid til ny utstilling om Andenes fyr og hamn.
- Kildearbeid til ny utstilling på Hurtigrutemuseet, omhandler også fyr og tilrettelegging i farled.
- Kildearbeid til nye utstillinger i SKREI.

Tiltak MKGF

- Artikkel om Finnmarkshandelen 1789-1811 publisert “Heimen” 1/17.
- Kildearbeid til prosjektet “Fiskerihavner i Finnmark 1870-1910” påbegynt høsten 2017.

FORMIDLING

Felles tiltak

Formidling fredete fyrstasjoner

Prosjektet Formidling på fredete fyrstasjoner ble avsluttet i 2017. I løpet av året laget Kystverkmusea kulturhistoriske skilt for 44 fyrstasjoner. 34 fyr ble "skiltet" under toktet med MS Gamle Oksøy fra Kristiansand til Kirkenes og tilbake i juli og august. De fleste øvrige fikk sine skilt oppsatt ved et mindre tokt i oktober. I forbindelse med sommerens tokt med Gamle Oksøy produserte Kystverkmusea en liten utstilling om bord med noen gjenstander og materiale fra Dalsfjord fyrmuseum. I utstillingen ble det også vist film. MS Gamle Oksøy holdt "Åpent skip" under Landstevne til Forbundet Kysten, Kulturdugnad Gamvik, Lamholmfestivalen i Svolvær, Sildajazzen i Haugesund, Skalldyrfestivalen i Mandal og Arendalsuka

Fyrhistorisk seminar

I mars arrangerte Kystverkmusea Fyrhistorisk seminar på Sunnmøre. Seminaret ble avholdt på Fiskerimuseet i Ålesund og på Alnes fyr og opplevelsessenter. Fagrådet bidro med forelesninger og seminarleder var Knut Baar.

Besøksfyr

Fagrådet er redaksjon for en bok om besøksfyr. Den skrives av Per Roger Lauritzen. Boka skal utgis i 2018 og ansvarlig kontaktperson er Simen Lunøe Pihl.

Månedens fyr

På bestilling fra Kystverkets informasjonsavdeling har Fagrådet påtatt seg å skrive en liten artikkel om et nytt fyr hver måned. Disse artiklene publiseres på Kystverkets nettsider under overskriften "Månedens fyr". Man prøver primært å finne fyr som er aktuelle i øyeblikket på grunn av jubileer eller andre spesielle hendelser.

Tiltak Lindesnes

- I Den kulturelle skolesekken ble museet besøkt av ca 2 100 elever fra fylkets 7. klasser.
- Fyrmuseet hadde gjennom året jevnlig besøk av en lokal barnehage og skapte undervisningsopplegg for dem.
- Simen Lunøe Pihl holdt foredrag om støpejernstårn på Fyrhistorisk seminar, Kystens landsstevne, og Kystverket Sørøsts leietakersamling. På Lister redningsmuseum holdt han foredrag om Eilert Sundt og redningssaken i forbindelse med Eilert Sundt-jubileet.
- Det har vært et jevnt trykk av ulike grupper gjennom året og museet tilbyr forskjellige "pakker".
- Hver onsdag i hele sommer hadde museet besøk av cruisepassasjerer.
- Maleriutstilling i Fjellhallen med Ole Ertzeid.
- Fotoutstilling med Peter Lukas i tårnet.

Tiltak Tungenes fyr

- Det ble arrangert ti konserter på Tungenes fyr i 2017. Seks av disse var utsolgt, de fire andre var også godt besøkt.
- Fire åpne kulturhistoriske arrangement ble gjennomført med tema andre verdenskrig, historiske nyttevekster i fyrhagen, kunst og båtmotorer.
- Den 15. september markerte Norsk fyrhistorisk forening 20-årsjubileum på Tungenes fyr. Samme dag mottok foreningen EUs kulturminnepris.
- Undervisningsopplegg gjennomført i 2017: Navigasjon – ti klasser med totalt 238 elever. Randaberg under andre verdenskrig – en klasse med 25 elever.
- Den egenproduserte utstillingen "Frå varde til VTS" fra 2011 ble satt opp i uthuset i oktober. Utstillingen er nå satt sammen med utstillingselement fra støpejernsutstillingen (putefyret) og Forlis-utstillingen fra 2014 (fyrlyseksperimentet).
- Skjermer med Kystreise ble satt opp på Vitengarden og Vitenfabrikken.

Tiltak Stiftinga Sunnmøre Museum

- Foredrag i forbindelse med Fyrseminar 2017 på Alnes fyr. Om lag 30 deltagere
- "Vel i havn". Utstilling opna på Fiskerimuseet i Ålesund 19. mai
- "Flåværlia" Formidling for 6. trinnet. 122 elevar deltok 30.mai-01.juni
- Undervisning gjennomført i 2017: "Førstereis", Bankskøyta, om lag 500 elever. "Flåværlia", 110 elever. "Anno", Volda bygdetun, 110 elever. "Fyrmuseet", Dalsfjord, 11 elever.
- Foredrag: "Dei sunnmørske fyrbyggerane", Kristiansund. Omtrent 40 tilhørere. "Fyrbyggerane på Ona". Foredrag i forbindelse med 150 års jubileet på Ona. Om lag 80 tilhørere. "Viktige framsteg langs kysten". Foredrag i forbindelse med Nasjonalt Brukerseminar 20-21. november. Omtrent 30 tilhørere.
- Artikkel "Runde fyr 250 år" publisert i Gavlen nr. 1 2017

Tiltak Museum Nord

- 24. september: Forskningsdagene. Programmet besto av foredrag av forskere fra Fram senteret i Tromsø, utstillinger og aktiviteter for barn og voksne.
- Planleggingen til ny utstilling på Andenes har dessverre gått sent det siste halvåret på grunn av uklarhet rundt hvilket utstillingslokale som skal benyttes. Men prosjektet pågår videre.
- Konservator har utarbeidet og gjennomført DKS-opplegget "Bare søppel" som handlet om arkeologiske spor etter hverdagslivet i middelalderbyen Vågar. 150 elever fra mellomtrinnet i Vågan kommune deltok.

Tiltak MKGF

- 201 elever deltok på pedagogisk opplegg i Berlevåg, 41 i Gamvik.
- Filmen "Moloen" om historien til Berlevåg havn ble ferdigstilt og hadde premiere på Berlevåg kino i februar. Filmen er senere blant annet vist under fyrhistorisk seminar på Alnes.
- Utstillingen "Det sanselige 1700-tallet" ble ferdigstilt og åpnet på Gamvik Museum i slutten av mai. Handelshistorie, globalisering og sjøveis handel utgjør historiske hovedtema.
- Utstillingen "Sagn og sannhet om Kjølnes slott" utarbeidet ved Berlevåg havnemuseum og åpnet i juli. Utstillingen handler om mangeromstufta i Kongshavn, den mytiske fortellingen, de arkeologiske funnene og den nyere forskningen.
- Arbeidet med ny fast hovedutstilling i Berlevåg ble fullført i løpet av juli. Utstillingen har fått tittelen "Farleia," og åpnet i august.
- Markering av Kystens dag 9. juni på Berlevåg Havnemuseum. Åpning av utstillingen "Kunst fra marint avfall" laget av 1.-4.klasse. Besøk av Kystvakta, og på kvelden innlegg og debatt om fiskeripolitikk med bl.a. Torbjørn Trondsen.
- Residency-opphold på Slettnes for billedhogger Johan Fredrik Arntzen juli-august. Foruten utstilling i maskinhallen, skapte han nye båtformede kunstverk på plass av en rekvedstokk i lerk - antagelig fra Russland.
- Kulturdugnad Gamvik 2017 gjennomført overgangen juli-august, med støtte fra bl.a. Kystverket Troms og Finnmark. Gamle Oksøys anløp med utplassering av skilt, utstillingen i Maskinhallen og utendørs konsert på tunet på Slettnes utgjorde noen av høydepunktene.
- I forbindelse med Kulturminnedagen i september åpnet Havnemuseet ny fast utstilling om de gamle Havnevesen-smiene i Berlevåg.
- Utstillingen "Vindu mot Gamvik" med kunstner Hannu Hämäläinen åpnet 4.11. Slettnes fyr står sentralt i motivkretsen, så også i den fornøyelige kortfilmen "Majakalla" / "Fyret" – også tilgjengelig på Youtube.

FORNYING

Felles tiltak

Ny hjemmeside

Arbeidet med Kystverkmuseas hjemmeside ble fullført etter planen og publisert 15.06. Fyldig redegjørelse er plassert under "Formidling."

Evaluering

Etter initiativ fra Kystverket gjennomførte Kystverkmusea en intern evalueringsprosess. Prosessen ble innledet med en SWOT-analyse på direktørmøtet i Lofoten i juni. Fagrådet gjennomførte deretter en egen SWOT-analyse. I tillegg ble det innhentet erfaringer fra de to tidligere direktørene i Kystverket. Evalueringene ble samlet i et dokument som skal fungere som utgangspunkt for videre strategiarbeid når ny direktør er på plass.

Havn – studietur

I forbindelse med at vi har en satsning på temaet havn i 2018 og 2019 er det besluttet at Kystverkmusea skal gjennomføre en studietur til Skottlands østkyst for å se på havneanlegg. Havnedirektør Roll gjennomførte en studiereise i samme området på 1870-tallet, og dette er en studietur i Rolls fotspor.

LOS 2020

Losvesenet ble opprettet i 1720. Om to år, i 2020, feirer losvesenet 300-årsjubileum. Dette skal markeres! Fagrådet utarbeidet i 2017 en prosjektskisse med forslag til ulike tiltak for å feire jubelanten. Innen utgangen av 2020 skal Kystverkmusea i samarbeid lage losutstilling og forske i loshistorien. Dessuten må jubileet også bli en anledning for å få nasjonal oppmerksomhet rundt lostjenesten og dens lange tradisjoner.

Tiltak Lindesnes

- Studietur i mars til Liverpool, blant annet for å studere losutstillingen ved Merseyside maritime museum.
- Ansatt ny fyrvokter etter Rolf Dybvik, som avgikk med pensjon. Den nye fyrvokteren, Frank Otto Røyseland, begynte 1. oktober.
- Ansatt ny direktør etter Knut Baar, som gikk over i annen jobb. Den nye direktøren, Espen Frøysland, begynner i mars 2018.
- Blitt med i Slowfood international.

Tiltak Tungenes fyr

- Skretting og Jærmuseet inngikk en sponsoravtale der fôrprodusenten forplikter seg til å bidra med 3 000 000 til realisering av det framtidige maritime vitensenteret.
- Det planlagte visningsenteret for oppdrett på Tungenes er foreløpig satt på vent. Samarbeidsparten Bremnes Seashore fikk i januar avslag på konsesjonssøknaden. Jærmuseet vil bidra til å formulere klage på vedtaket.

Tiltak Stiftinga Sunnmøre Museum

- Ny formidlingslokalitet er tilpasset gjennom utstillingen "Vel i havn" om losvesenet. Fiskerimuseet i Ålesund
- Felleskontor "Musea på søre Sunnmøre". Opprettelse av felleskontor for bedre samarbeid mellom museene.

Tiltak Museum Nord

- Museum Nord har fått tilskudd fra Kulturdepartementet til utvikling av norsk-russisk museums-samarbeid i nordområdene 2016-2018. Målsetning om å bygge nettverk og møteplasser, med særlig fokus på formidling og markedsføring. Besøk i St. Petersburg 14.-17. februar, ved tre museumsinstitusjoner. Gjenbesøk og seminar i Lofoten 4.-7. september.
- SKREI Lofotfiskets temapark: Arkitektkonkurranse er gjennomført, og vinnerbidraget var laget av LPO arkitekter, i samarbeid med Asplan Viak og Expology AB. Forprosjektet ble avsluttet september og etter planen søkes KUD om tilskudd i 2018.
- Det nye Hurtigrutemuseet: Det blir byggestart for vernebygget over MS Finnmarken i 2018. Arbeidsgruppen for Det nye Hurtigrutemuseet er etablert. Konservator er med i gruppen med ansvar for fagområdet knyttet til utviklinga av fyr, havner og leia.
- Lofotmuseet har inngått avtale med Hurtigruten og har hatt tilbud til deres passasjerer april-september 2017. Det innebar at Lofotmuseet også har hatt åpent på kveldstid kl. 20.00-22.00, med ekstra bemanning.

Tiltak MKGF

- Seminar om nye vyer for Kjølnes fyr 30. august med deltakelse fra bla. a. Kystverket, museet og kommunen.
- Utviklingsprosjekt i samarbeid med museet i Siglufjörður på Island tildelt støtte fra NORA. Mål: Utveksle erfaringer, kunnskaper og ideer om kulturarvens rolle i turismen. Utvikle felles utstilling med fokus på migrasjon i norsk-islandsk fiskerihistorie.
- Søknad om fartøyvernmidler til ekspedisjonsfartøyet "Gamvik" utarbeidet i samråd med Nord-norsk fartøyvernssenter.
- Kildearbeid til fiskerihavnprosjektet i gang høst 2017, skal resultere i ny utstilling m.m, se "forskning."

FORANKRING

Felles tiltak

Oppfølging av landsverneplanen

Oppfølging av Landsverneplan for maritim infrastruktur. Kystverket har tatt initiativ til skilting av freda fiskerihavner fra landsverneplanen, og formidlingstiltaket finansieres av ekstraordinært tilskudd fra Kystverket. Arbeidet er påbegynt og plan for 2018 er lagt.

Publikumsforespørsler

Fagrådet får jevnlig forespørsler fra folk som vil vite mer om særlig fyr-, los- og havnehistorie. De fleste ønsker informasjon om slektninger med tjenestetid i de tre tidligere etatene som nå utgjør Kystverket. Fagrådet svarer etter beste evne ut i fra tilgjengelige kilder.

Tiltak Lindesnes

- Befaringer i forbindelse med Forvaltningsplaner for fredete fyrstasjoner: Homborsund, Ryvingen og Hatholmen fyr
- Bidratt med tekster til flere forvaltningsplaner.
- Deltatt på og bidratt til Kystverket Sørsøsts leietakersamling i Kragerø.
- Deltatt på Sjømatfestivalen i Mandal

Tiltak Tungenes

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om loshistorie.

Tiltak Dalsfjord

- Befaringer i forbindelse med Forvaltningsplaner for fredete fyrstasjoner: Ulla, Grasøyane, Høgsteinen og Runde fyr
- Deltagelse i planlegging og markering for Runde fyr 250 år.
- Deltagelse og foredrag i forbindelse med markeringen for Ona fyr 150 år
- Deltagelse og foredrag i forbindelse med Kystverkets "Nasjonalt brukerseminar"

Tiltak Museum Nord

- Besvart forespørsler fra etaten og privatpersoner om fyr- og havnehistorie.
- Befaring sammen med Kystverket på fredet støhavn Østre-Nesland.
- Ledelse av prosjekt med skilting av fredede anlegg i landsverneplanen.

Tiltak MGKF

- Seminar om ny bruk Kjølnes 30.08, se under "fornyng".
- Befaring av Slettnes fyr med Kystverket 31.08.
- Kontrakt om leie av Slettnes fyr inngått mellom MKGF og Kystverket Troms og Finnmark.
- Rapport 2017 og forslag til arbeidsplan 2018 levert regionkontoret 06.12.

Årshjul 2017

Februar	Fagråd	Gardermoen
Februar	Direktørmøte	Gardermoen
Juni	Fagråd	Lofoten
Juni	Direktørmøte	Lofoten
Juni	Nettverkssamling	Sandefjord
Juli/august	Tokt	Hele kysten
Oktober	Fagråd	Gardermoen
November	Fagråd	Oslo
November	Direktørmøte	Gardermoen
Desember	Nettverkssamling	Tungenes

KYSTVERKMUSEA

Lindesnes | Jæren | Sunnmøre | Lofoten | Finnmark

